

Mezinárodní konference
I mlčení je lež

aneb jak učit o období komunismu

Akce se koná pod záštitou
paní **Miroslavy Kopicové**, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR
a pana **Jiřího Lišky**, místopředsedy Senátu Parlamentu ČR

Ostrava 9. - 10. 12. 2009

Akce se koná za přispění:

OSTRAVA!!!

Partneři projektu:

Konference I mlčení je lež

Hlavní program

9:00

Zahájení konference

Vzpomínka na prvního laureáta Ceny Jaromíra Šavrdy, pátera Antonína Huvara. Projekce krátkého dokumentu z produkce České televize.

Petr Pánek, Občanské sdružení PANT

Oficiální zahájení konference

PhDr. Jaroslava Wenigerová

Poradkyně ministryně školství.

Téma vystoupení: Doporučení MŠMT k výuce novodobých dějin

Cena Jaromíra Šavrdy za svědectví o totalitě

Paní Dolores Šavrdová, předseda výboru ceny J.Š. Tomáš Hradílek a zástupce Občanského sdružení PANT předají Cenu Jaromíra Šavrdy za svědectví o totalitě. Letošní laureátkou bude Eva Vláhová, předsedkyně Občanského sdružení Dcery 50. let.

Doc. PhDr. Vít Hloušek, Ph. D, Česká republika

Historik a politolog je docentem katedry Mezinárodních vztahů a pracovníkem Institutu pro srovnávací a politologický výzkum Masarykovy univerzity v Brně.

Téma vystoupení: Jak a proč učit soudobé dějiny – reflexe komunistické minulosti Československa

Dr. Maria Stinia, Polsko

Odborná asistentka v Institutu historie Jagelonské univerzity v Katovicích, na katedře archivářství, didaktiky a kvantitativních metod. Odborně se zaměřuje na dvě témata - historii vědy a osvěty, didaktiku historie.

Téma vystoupení: Polské zkušenosti s výukou o komunismu na příkladu Nové Hutě v Krakově. Trvání a proměna.

Mgr. Monika Koszyńska, Polsko

Magistra pedagogiky, učitelka a vzdělávací pracovníce v referátu historického vzdělávání a výstav Úřadu veřejného vzdělávání v rámci varšavského Institutu paměti národa. Vede workshopy a semináře pro učitele, studenty a žáky v oblasti nejnovější polské historie.

Téma vystoupení: Vzdělávací činnost Institutu paměti národa.

Dr. Karol Sanojca, Polsko

Asistent v Oddělení didaktiky dějepisu a znalostí o společnosti při Historickém institutu Vratislavské univerzity (UWr), vedoucí Kabinetu bibliografie dějin Slezska na Historickém institutu UWr., člen Komise pro hodnocení školních učebnic Polské akademie věd v Krakově, člen Polsko-ukrajinské expertní komise pro zdokonalování obsahu školních učebnic dějepisu a zeměpisu.

Jeho vědecké zájmy: národnostní vztahy ve školství v období socialistického Polska; problémy současného dějepisného vzdělávání; dějiny Slezska.

Téma vystoupení: Protikomunistická opozice na stránkách polských učebnic dějepisu.

10:45 – 11:10

Přestávka

PhDr. Anna Bocková, PhD., Slovensko

Pracuje na Katedře historie Pedagogické fakulty UK v Bratislavě, věnuje se didaktice dějepisu, regionalistice střeoevropského prostoru, je spoluautorkou a řešitelkou projektů: “Moderní dějiny střeoevropského regionu a jejich výuka v zemích V4.”, “Střeoevropské univerzity pro moderní dimenzi historického vzdělávání”, „Kulturní dědictví inovativní formou – e-learning“, “Nové přístupy v dalším vzdělávání učitelů v oblasti kulturního a přírodního dědictví”.

Téma vystoupení: Konfrontace ve výuce soudobých dějin

Mgr. František Neupauer, Slovensko

Pracovník Ústavu paměti národa, autor a gestor projektu NE-NÁPADNÍ HRDINOVIÁ v zápase s komunismem 1945 - 1967

Téma vystoupení: Představí soutěžní projekt Nenápadní hrdinové v zápase s komunismem 1945-1967 a zhodnotí jeho realizaci za strany studentů; podělí se o své didakticko-pedagogické zkušenosti jak přiblížit dané období mladým lidem

Mgr. Vojtěch Ripka, Česká republika

Pracuje v Ústavu pro studium totalitních režimů v Praze, je členem skupiny vzdělávání a vede oddělení dokumentace. Odborně se věnuje analýze české sociální politiky. Je českým zástupcem v evropské vědecké skupině „The Future of European Welfare System“ vedené univerzitou v Münsteru. Byl obsahovým editorem a vedoucím redakční rady konference „Dvacet let poté: Komunistické režimy ve střední a východní Evropě jako společné dědictví“.

Téma vystoupení: Multimediální obsah výuky moderních dějin- otázky a odpovědi

Mgr. Jiří Tůma, Česká republika

Odborný pracovník DVPP KVIC Nový Jičín, pracoviště Ostrava a učitel dějepisu na ZŠ Mendelova v Karviné, lektor seminářů zaměřených na aktivní metody ve výuce v dějepisu. Spoluautor a koordinátor projektu “Systémová podpora edukace moderní historie a výchovy k občanství ve školách Moravskoslezského kraje” (EDUČas)

Téma vystoupení: Malý dějepisný nápadník aneb Pár jednoduchých námětů pro hodiny dějepisu.

Josef Albrecht, Občanské sdružení PANT

Představení publikace Abeceda komunismu, která vychází z multimediálního projektu Abeceda komunistických zločinů a která může sloužit jako pomůcka pro pedagogy i studenty.

PhDr. Jiří Sovadina, Česká republika

Učitel dějepisu na Gymnáziu Olgy Havlové v Ostravě-Porubě. Podílí se na organizaci studentských konferencí (téma “Antisemitismus, holocaust a ostravští Židé”, “Československo a Ostrava v roce 1968”, “Československo a Ostrava v čase normalizace”). Šéfredaktor portálu Moderní dějiny.

Téma vystoupení: Výukový portál Moderní dějiny.cz jako zdroj námětů pro výuku dějepisu.

12:20

ukončení dopolední části konference

Konference I mlčení je lež

Pracovní seminář

I mlčení je lež aneb jak učit o době komunismu

Občanské sdružení PANT pro Vás připravilo další z cyklu seminářů o tom, jak vyučovat o klíčových událostech časů nedávno minulých. Jedná se o semináře, kterým MŠMT udělilo akreditaci č.j.: 9058/2009-25-180.

Téma semináře:

70. – 80. léta v literatuře a umění

10.12. 2009, 13:15 – 16:30 hodin

Teoretická část:

- projekce některého z doporučených dokumentů vztahujícího se k uvedenému tématu
- seznámení se studii literárního historika Martina Machovce na téma „normalizační literatura, underground a samizdat“
- samizdat na severní Moravě – vzpomínky signatáře Charty 77 Jana Krále

Metodicko - didaktická část

Tým zkušených učitelů (Petr Šimíček, Jiří Sovadina, Jiří Hruška a Lukáš Bárta) představí:

- práci s novým výukovým portálem Moderní dějiny
- výukovou prezentaci vycházející z literárně-historické studie Martina Machovce v teoretické části
- metodiku k práci s normalizačním filmem – Major Zeman „Mimikry“ – pracovní list
- workshop s literárními texty z doby normalizace (oficiální literatura versus ineditní a samizdat)
- představení metodiky – práce s texty prohlášení Charty 77 a tzv. Anticharty

Jaké další akce nabízí konference

Diskusní panel pro pamětníky a studenty

9.12.2009

13:30 – 16:00, aula TU VŠB

Diskusní panel na téma Polsko-Československa solidarita

První den konference je otevřený, určený zejména pro studenty. Proběhne setkání pamětníků – disidentů. Na otevřeném neformálním setkání před studenty ostravských středních a vysokých škol budou vzpomínat a diskutovat přední osobnosti Polsko-Československé solidarity a další zajímaví hosté. Diskuse, kterou bude moderovat historik Petr Blažek z Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, se zúčastní také Alexandr Vondra, Ján Čarnogurský a Jerzy Kronhold.

Václav Havel: Protest

9.12. 2009

19:30, antikvariát a klub Fiducia

Nejen pro účastníky konference, ale také pro veřejnost bude uvedena jednoaktovka

Václava Havla: Protest.

Tuto dosud téměř neuváděnou jednoaktovou divadelní hru Václava Havla zahraje Divadlo na tahu. Hrají Karel Beseda a Radek Bár. Režie Andrej Krob.

Cena Jaromíra Šavrdy za svědectví o totalitě

Ocenění udělované Občanským sdružením PANT u příležitosti Dne lidských práv je určené nejen těm, kteří si prožili své v komunistických kriminálech, ale také lidem, jež o této době podávají cenná svědectví. Prvním laureátem ceny, která je připomínkou režimem těžce zkoušeného ostravského spisovatele Jaromíra Šavrdy, se stal katolický kněz Antonín Huvar. Letos ocenění převezme Eva Vláhová, předsedkyně Občanského sdružení Dcery 50. let.

Eva Vláhová (*1943 v Ostravě)

Dcera politického vězně z 50.let. Předsedkyně o.s. Dcery 50.let, členka výboru ostravské pobočky KPV, 1994-1998 členka zastupitelstva Města Ostravy /předsedkyně sociální komise/, nyní důchodkyně. Je absolventkou jedenáctileté střední školy v Ostravě-Porubě /1960/. Po 5 měsících od maturity nastoupila k Vítkovickým stavbám jako kreslička. S nálepkou dcery politického

vězně bojovala až do doby první rehabilitace otce. Při zaměstnání vystudovala večerně abiturientský kurz s maturitou na Průmyslové škole stavební, po mateřské změnila zaměstnání a od r. 1974 -1999 byla zaměstnána v investicích na Severomoravském ředitelství spojů, později Český Telecom. Má dceru a syna a pět vnoučat.

Básník, spisovatel a signatář Charty 77 Jaromír Šavrdá (1933-1988)

se narodil v roce 1933 v Ostravě. Promoval na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy, obor česká literatura. Živil se jako knihovník, středoškolský profesor, v letech 1968 a 1969 jako novinář v ostravském deníku Nová svoboda. V létě 1968 vstoupil, jako desetitisíce jiných Čechů, do komunistické strany, v roce 1970 byl z KSČ vyloučen. Stejně tak byl dříve propuštěn z Nové Svobody. Od roku 1972 už může pracovat

jen jako skladník. Před promocí je vyhozen ze studií práv na Univerzitě Karlově. Onemocnění ledvin zapříčiní, že je od roku 1975 v plném invalidním důchodu. Mezi nejznámější Šavrdovy práce patří knihy Přechné adresy a Kniha královrahů. Z vězeňského prostředí pochází básnická sbírka Cestovní deník. Jaromír Šavrdá zemřel 8. května 1988.

Některé projekty Občanského sdružení PANT

Občanské sdružení PANT vzniklo 26.7.2007 s cílem působit v oblasti rozvoje a podpory informovanosti veřejnosti o problematice lidských práv a jejich porušování. Jeho činnost se zaměřuje především na vzdělávání, filmovou dokumentární a publicistickou tvorbu, podporu aktivit mapujících a rozvíjejících kulturní dědictví v českém, středoevropském a evropském regionu. Klíčovým projektem sdružení je portál www.moderni-dejiny.cz.

Výukové semináře o časech totality

Desítky pedagogů získaly osvědčení o absolvování série seminářů pojmenovaných I mlčení je lež aneb Jak učit o době komunismu. Cyklus seminářů navazoval na konferenci, která se konala v prosinci 2008 v Ostravě, a probíhaly od začátku roku 2009 ve školách v moravskoslezském regionu. Semináře jsou rozděleny do dvou částí. V první se tématu věnují odborníci: historikové, politologové, právníci nebo novináři. Druhá část je metodicko – didaktická, má charakter semináře.

Úspěch Abecedy komunistických zločinů

Projekt Abeceda komunistických zločinů označili renomovaní odborníci jako mimořádně úspěšný internetový produkt. Serii dokumentů a novinových příběhů přečetly a shlédlo několik milionů lidí. Projekt byl totiž prezentován každou sobotu v MF DNES a na portálu iDNES. Byl také reprizován na zpravodajské stanici Z1. Půlroční cyklus byl společným projektem Občanského sdružení PANT, Ústavu pro studium totalitních režimů a mediální skupiny Mafra.

Totalitní městečko v centru Ostravy

Ve dnech 16.-18. listopadu vyrostlo na náměstí Lidových milic (dnešním Masarykově) „Totalitní městečko“ - zážitková instalace v provizorním stavěném táboře jako metafora života československé společnosti v komunistickém státě. Akce byla především připomínkou dvaceti let od pádu totalitního režimu v listopadu 1989.

Projekt o fenoménu svobody a demokracie

Občanské sdružení PANT se stalo partnerem unikátního projektu, který připomínal dvacáté výročí pádu komunismu. Společně s Nadací Konráda Adenauera, Cevro Institutem a Mezinárodním politologickým ústavem jsem uspořádali soutěž o nejlepší esej na téma Dvacet let svobody aneb Demokracie není samozřejmost.

Přivedli jsme "Plastiky" zpátky do podzemí

Po dvaceti letech od Sametové revoluce se legenda českého undergroundu vrátila do podzemí. Občanské sdružení PANT a kapela Plastic People of the Universe připravila unikátní koncert v hlubinách Moravského krasu. 28. září, tedy na Svátého Václava, se tady sešly více než tři stovky fanoušků této kapely, které alespoň na dálku pozdravil i Václav Havel.

"Železná opona" na Vysočině a v Rakousku

Zajímá vás, jaké dědictví v nás nechala železná opona, od jejíhož pádu uplyne letos dvacet let? Unikátní příležitost jste mohli mít na některém ze série prezentací televizního cyklu Příběhy železné opony, kterou Občanské sdružení PANT pořádalo v rámci projektu Dolnorakouské zemské výstavy.

Občanské sdružení PANT

Nábřeží 1272/2a Polanka nad Odrou, info@pant.cz, www.pant.cz

Navštivte portál www.moderni-dejiny.cz

Projekt „Moderní dějiny.cz“ je webový výukový portál, který umožňuje široké veřejnosti (především však učitelům a žákům) poznávat naši nedávnou minulost prostřednictvím vědeckých, kritických, autentických a odborníky komentovaných materiálů. Takto koncipovaný prostor se pak jistě stane široce využívaným nástrojem ke smysluplnému studiu, výuce a k poznávání našich moderních dějin.

Řekli o portálu:

Jaroslav Pinkas, vedoucí skupiny vzdělávání,

Ústav pro studium totalitních režimů

„Portál moderní-dejiny.cz je vhodnou platformou pro implementaci inovačních strategií při výuce dějepisu na základních a středních školách. Mezi jeho hlavní přednosti patří promyšlená a přehledná struktura, která umožňuje rychlou a snadnou orientaci uživatelů...“

Jakub Unger, ředitel, Aktuálně.cz

„Portál Moderní Dějiny.cz považuji nejen za budoucnost školství, ale i budoucnost internetu.“

Luděk Navara, MF DNES

(dlouhodobě se věnuje popularizaci moderních dějin, držitel řady prestižních profesních ocenění)

„To, co je možné už teď na portálu najít, je naprosto neuvěřitelné. Vnímám jako velký problém skutečnost, že mladí lidé nemají dostatečné vědomosti o svých vlastních nedávných dějinách. Tento projekt by mohla být velmi dobrá cesta, jak tuto situaci změnit. Je to mimořádně důležitý projekt.“

Jiří Liška, místopředseda Senátu ČR

„Nový vzdělávací webový portál - Moderní dějiny - považuji za důležitý přínos pro výuku novodobých dějin. Jsem rád, že nový portál se stává zdrojem bohatých informací a věřím, že právě proto bude využíván. Stále platí, že poznání minulosti pomáhá přítomnosti i budoucnosti. Děkuji autorům portálu.“